

Državni izpitni center

M 1 0 1 3 0 1 1 4

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
GRŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 26. maj 2010

SPLOŠNA MATURA

Izpitna pola 1

OSNOVNA IN VIŠJA RAVEN

NAVODILA ZA TOČKOVANJE SLOVNIČNE ENOTE

Posamezne naloge slovnične enote so ovrednotene z določenim številom točk, ki opredeljujejo zahtevnostna razmerja med nalogami in ne števila pravilnih rešitev. Pogosto je namreč napak lahko več od možnih točk.

Pri točkovanju napak uporabimo negativno metodo: ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od skupnega števila možnih točk za vsako nalogo. Število doseženih točk pri posamezni nalogi je torej razlika med možnim številom točk in številom točk, s katerimi smo ovrednotili napake. Negativnih točk ni, torej naloga dobi 0 točk, kadar je napak toliko, ali pa več, kolikor je možnih točk.

Končno število točk za ocenitev je seštevek doseženega števila točk pri posameznih nalogah in se pretvori v oceno po točkovni lestvici, ki upošteva kot mejo med pozitivno in negativno oceno doseženih 50 % od skupnega števila točk.

PRAVILA ZA VREDNOTENJE NAPAK

1. **Pravopisna napaka** (napačna pisava naglasa ali pridiha, napačna pisava dolžine pri samoglasniku, če je ni mogoče predvideti s splošnimi pravili; napaka pri zapisovanju dvojnih soglasnikov) pomeni odbitek 1/2 točke.
2. **Oblikoslovna napaka**, ki je posledica napačnega oblikoslovnega vzorca, pomeni odbitek največ 2 točk. V to skupino sodi večina oblikoslovnih napak: izbor napačnega sklona ali števila pri samostalniku, sklanjanje po napačnem sklanjatvenem vzorcu (zamenjava sklanjatev ali vzorca znotraj sklanjatve), odločitev za napačni spol v rabi pridevnika, izbor nepravilnega časa/vida, osebe, števila, naklona, načina v glagolski obliki, spreganje po napačnem spregatvenem vzorcu. Če se enaka napaka ponovi v obeh členih besedne zveze, se odbijeta največ 2 točki (npr. napačni sklon ali število pri samostalniku kot jedru besedne zveze in pri pridevniku, ki je njegov ujemalni prilastek itd.). Zaradi oblikoslovne napake, ki dokazuje nepoznavanje oblikoslovnih vzorcev, se odbijejo največ 4 točke. Gre za tvorjenje oblik, kakršnih v jeziku sploh ni (napačno samoglasniško krčenje, sklanjanje po napačni sklanjatvi, tvorba časa po napačnem vzorcu, aktivne oblike deponentnikov).
3. **Skladenjska napaka** odbije toliko točk, kolikor oblikoslovnih napak je zagrešenih v neki skladenjski zvezi.
4. **Napaka v besedišču** odbije 1 ali 2 točki. Z odbitkom 1 točke ovrednotimo izbor manj ustrezne besede, z odbitkom 2 točk pa uporabo neustrezne besede oziroma da ni bila uporabljena nobena beseda.

REŠITVE NALOG SLOVNIČNE ENOTE**1. naloga**

1. οὔτος
2. ἔθνος
3. εὐδαίμων

(6 točk)

2. naloga

1. βοηθοῦνται
2. ἀδικεῖ
3. νομίζετε

(6 točk)

3. naloga

1. παρόντι
2. φοβηθῶμεν
3. ἔλθετε

(6 točk)

4. naloga

1. πάντα θεούς
2. ἀγρίων ζώων
3. μέγα βασιλεῦ
4. μηδενὶ ἀνθρώπῳ
5. Σωκράτους

(10 točk)

5. naloga

1. Β
2. Α

(4 točke)

6. naloga

1. Οἱ ἡμέτεροι στρατιῶται ἀνδρείως ἠγωνίσαντο καὶ ἐνίκησαν.
2. Μὴ βλέπε τοὺς ἀστέρας τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ.
3. Ὁ κήρυξ λέγει τὴν χώραν ἡμῶν κινδυνεύειν.
4. Οἱ παῖδες στέργουσιν τοὺς ἑαυτῶν πατέρας.

(20 točk)

7. naloga

1. Ὁ ῥήτωρ, ἐπεὶ οἱ ἄνθρωποι ἔθελον ἀκούειν, πολὺν χρόνον ἔλεγε.
2. Ἡ μήτηρ τῆ θυγατρὶ, ἣ πολλὰ λέγει, οὐ πιστεύει.
3. Τοῦ ἀδελφοῦ ἀπόντος ἐγὼ τοῦτο ποιήσω.

(12 točk)

8. naloga

1. Τρεῖς ἡμέρας ἐπορευόμεθα εἰς τὴν Ἑλλάδα.
2. Διὰ τί ὀργίζεις, ὦ φίλε;

(16 točk)

Skupno število točk IP 1 OR in VR: 80

Izpitna pola 2**OSNOVNA IN VIŠJA RAVEN****NAVODILA ZA TOČKOVANJE PREVODNE ENOTE**

Prevod iz grščine v slovenščino točkujemo po naslednjih merilih:

Merila	Število točk
1. Pravilnost grške slovnice	40 točk
2. Ustreznost besedišča	25 točk
3. Pravilnost slovenske slovnice	5 točk
4. Slogovna ustreznost	10 točk
Skupno število točk	80 točk

Pri 1., 2. in 3. merilu se napake odštevajo od največjega možnega števila točk (negativna metoda), pri 4. merilu se dodatno dodeli od 0 do 10 točk (pozitivna metoda).

Končna ocenitev prevoda je seštevek točk, doseženih po naslednjih merilih.

80–70 točk:

Prevod je sklenjen, vse zveze so ustrezno prevedene.

Besedišče je ustrezno prevedeno, iz slovarja je izbran pomensko in slogovno najustreznejši pomen.

Stavčna zgradba ustreza grškemu izvorniku in od njega odstopa le tam, kjer bi bil prevod sicer slovnično napačen ali slogovno pomanjkljiv.

60–69 točk:

Prevod je sklenjen, ustrezno prevedene so vse zveze razen največ dveh; zveze, ki niso prevedene ustrezno, ne vplivajo bistveno na razumljivost celote.

Besedišče je sicer pravilno, vendar iz slovarja izbrane besede niso slogovno ustrezne.

Stavčna zgradba ustreza grškemu izvorniku, od njega se razlikuje le tako, da ne pači smisla izvornika.

50–59 točk:

Prevod je sklenjen, ustrezno prevedenih je več od polovice zvez: največ dve zvezi bistveno vplivata na razumljivost celote.

Besedišče v največ dveh primerih ni ustrezno prevedeno, iz slovarja je izbrana napačna ustreznica.

Stavčna zgradba se oklepa grškega izvornika na škodo slovenske slovnice ali sloga.

Pojavljajo se napake, ki kažejo, da kandidat ni prepoznal skladenjske zveze v grškem besedilu.

40–49 točk:

Vsaj polovica zvez je ustrezno prevedenih. Zveze, ki niso prevedene ustrezno, bistveno vplivajo na razumljivost celote, vendar se prevod ne oddaljuje od smisla grškega izvornika.

V vsaj polovici primerov je iz slovarja izbrana pomensko ustrezna beseda. V največ dveh primerih grška beseda ni prevedena.

Stavčna zgradba le deloma ustreza izvorniku, pojavljajo se slovnične napake zaradi napačne izbire besede.

Pojavljajo se napake, ki kažejo, da kandidat ni prepoznal skladenjske zveze ali slovnične oblike v grškem besedilu.

Ad 1:

Za napake, ki kažejo na nerazumevanje grškega besedila, se odbije 5 točk. Za napake, ki kažejo na nepoznavanje posamezne grške oblike, se odbijeta 2 točki. Za napake, ki izvirajo iz predhodne napake, se odbije 1 točka. Za napake, ki kažejo na premajhno doslednost pri prevajanju, se odbije 1 točka.

Ad 2:

Napaka v izbiri besede pomeni odbitek 1 ali 2 točk. 1 točko odbijemo, kadar je izbrana manj ustrezna beseda, 2 točki pa, kadar beseda ni ustrezna ali kadar manjka.

Ad 3:

Obvladovanje slovenske slovnice vrednotimo po številu napak v oblikoslovju in skladnji, pa tudi v pravopisu. Napake v pravopisu točkujemo kakor grške pravopisne napake (po 1/2 točke), napake v oblikoslovju in skladnji pa kakor grške oblikoslovne napake (po 2 točki).

Ad 4:

Po merilu sloga s točkami od 0 do 10 ovrednotimo celoto jezikovnih značilnosti prevoda: vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilnost, stavčno zgradbo, ustreznost (natančnost in jasnost) besedišča in naravnost izražanja.

REŠITEV PREVODNE ENOTE

Med čebelami so nekatere brezdelne, vendar po naravi ne take kakor troti. Ne uničujejo namreč satja in jim ni do medu, ampak se hranijo iz cvetlic, saj tudi same letajo in se pasejo skupaj z drugimi. Čeprav se ne spoznajo na izdelovanje in prinašanje medu, pa vendar niso povsem brez dela. Nekatere izmed njih nosijo matici in starejšim (čebelam), ki ostajajo pri matici in so bile izbrane za stražo. Druge pa imajo tako nalogo, da nosijo ven čebele, ki poginejo. Njihovo satje mora biti namreč čisto in ne prenesejo, da bi bila notri mrtva čebela. Druge stražijo ponoči in varujejo čebeljo zgradbo kakor (kakšno) majhno mesto.

Starost čebel se da spoznati na takle način: enoletne so gladke in so po koži podobne olju. Starejše so hrapave tako na pogled kakor na otip, zaradi starosti so videti zgrbljene. Te pa so bolj izkušene in bolj izurjene, saj jih čas izučil v znanju o medu.

Ajljan, *O živalih* I.10.1–7

Skupno število točk IP 2 OR in VR: 80

Izpitna pola 3**VIŠJA RAVEN****REŠITVE NALOG IN NAVODILA ZA TOČKOVANJE
PREVODNO-ESEJSKE ENOTE****I. PREVOD ODLOMKA V SLOVENŠČINO**

Solonove reforme

Do Solona so bila vsa posojila na jamstvo osebne svobode. Ta pa je prvi postal zaščitnik ljudstva. Kajti za množico je bilo suženjstvo nadvse težavno in grenko. Pritoževali so se med tudi nad tem, da niso sodelovali pri ničemer.

Ko je Solon dobil oblast, je osvobodil ljudstvo tako v tedanjem času kot za prihodnost, s tem, da je preprečil, da bi se izposojalo na jamstvo osebne svobode. Postavil je tudi zakone in dosegel izbris dolgov, tako zasebnih kot javnih, kar imenujejo "otres bremen". Spričo tega ga nekateri skušajo obrekovati.

Aristotel, *Atenska ustava* 2.1–3, 6.1–4

Za vrednotenje napak v prevodnem delu se uporabljajo enaka merila kakor pri točkovanju prevodne enote.

II. VPRAŠANJA IN ESEJ**1. naloga**

- 1.1 Bil je slab, ker so bili revni in niso imeli nobenih pravic.
- 1.2 Prepoved izposojanja na jamstvo osebne svobode, izbris dolgov.
- 1.3 Z mnenjem predstavnikov ljudstva.
- 1.4 Z elegičnim pesništvom.

2. naloga

Za odgovore na vprašanja in esejski del se dodeljujejo točke po naslednjih merilih:

Merila	Število točk
1. Pravilnost odgovorov glede na vsebino grškega odlomka	30 točk
2. Ustreznost odgovorov glede na širšo snov	20 točk
3. Dodatno znanje	20 točk
4. Izvirnost	30 točk
Skupno število točk	100 točk

Skupno število točk IP 3 VR: 80 + 100 = 180